

BIJLAGE 3: ZEN-ERFGOED

03.01 Bouwkundig ZEN-erfgoed

1. Oorlogsmonument

Het oorlogsmonument heeft zowel een historische en sociaal-culturele waarde als een ruimtelijk structurerende waarde. Het oorlogsmonument met Vredesboom herdenkt de lokale slachtoffers uit WO I en WO II. Tijdens de oprichting van het monument aan de westelijke ingang van het kerkhof werd het westelijke gedeelte van de dries heraangelegd met verschillende lanen die vanuit het monument vertrokken. Het oorlogsmonument verbindt de dries met zowel het kerkhof als met de kerk en vormt zo een soort rustpunt en 'landmark' in de hele site van Vroonstalledries. Daarom wordt het mee met de totaliteit van het kerkhof, de beeldbepalende dreven en de historische Vredesboom (h)erkend als ZEN-erfgoed.

03.02 Funerair ZEN-erfgoed

1. Kerkhof

De veelheid aan historische graftekens is uitzonderlijk en erg bepalend voor zowel de identiteit en de historische en volkskundige waarde als de *genius loci* van Vroonstalledries als historische site in het algemeen. Bijkomend is de huidige aanwezige biodiversiteit binnen het landschappelijk karakter van het kerkhof beeldbepalend. Ze ondersteunt de unieke beleving van de plek. Daarom wordt het hele kerkhof, zowel vanuit de historische als de hedendaagse analyse, als ZEN-erfgoed aangeduid. De (h)erkenning richt zich enerzijds op de totaliteit van de graftekens en meer in bijzonder de graftekens met een specifieke volkskundige, artistieke en architecturale waarde en anderzijds op de perken (keldergraven en klooster, kinder-, en oudstrijdersperken), de padenstructuur, de graftekens die de padenstructuur ondersteunen, de haag, de toegangen, de westelijke toegangspoort en de staties van de ommegang.

De aanduiding van de totaliteit van het kerkhof als ZEN-erfgoed is belangrijk om het unieke karakter en de uitzonderlijke *genius loci* van de plaats voor de toekomst te vrijwaren. Op deze manier ondersteunt en versterkt het kerkhof ook de erfgoedwaarden van zowel de kerk als de dries. De (h)erkenning van het kerkhof als ZEN-erfgoed vraagt echter geen bijkomende beheerdoelstellingen of maatregelen. De visie, doelstellingen en maatregelen die eerder in het beheerplan werden opgesteld, kunnen binnen de context van het ZEN-erfgoed behouden blijven.

03.03 Landschappelijk ZEN-erfgoed

1. Vredesboom (bij oorlogsmonument)

De Amerikaanse eik werd in 1920 aangeplant als Vredesboom ter nagedachtenis van het einde van WO I. De boom staat centraal aan de hooftoegang tot de parochiekerk, achter het oorlogsmonument. De 100-jarige oude boom is beeldbepalend voor de site en heeft een hoge landschappelijke, esthetische en ruimtelijk-structurerende erfgoedwaarde. De boom heeft geen economisch nut, waardoor hij in aanmerking komt als ZEN-erfgoed.

2. Eeuwfeestboom

De witte paardenkastanje werd in 1930 aangeplant als Eeuwfeestboom ter herdenking van 100 jaar België. De boom staat op de noordoostelijke ingang van de Vroonstalledries en draagt het plakkaat met 'Eeuwfeestboom 1830-1930'. De oude boom is beeldbepalend voor de site en heeft een hoge landschappelijke, esthetische en ruimtelijk-structurerende erfgoedwaarde. De boom heeft geen economisch nut, waardoor hij in aanmerking komt als ZEN-erfgoed.

3. Markante bomen

De Vroonstalle is gelegen in een bewaard natuurskade dat met zekerheid tot de 6de eeuw teruggaat. Binnen de dries komen verschillende bomen voor, die een essentieel onderdeel zijn geworden van de Vroonstalledries. Het gaat om oude bomen die beeldbepalend zijn voor de site. Deze bomen maken deel uit van de groenzone van de Vroonstalledries en zijn mee beschermd als landschap in 1953. Deze markante bomen hebben geen economisch nut maar ze zijn erg waardevol. Daarom wordt voorgesteld om ze op te nemen als ZEN-erfgoed.

- 1) Zwarte walnoot
- 2) Oude platanen
- 3) Oude eiken
- 4) Twee buitenste treurwilgen kerkhof
- 5) Oude venijnboom kerkhof

De bomen zijn aangeduid op de kaart met ZEN-erfgoed.

4. Omgrachting met taxus- en ligusterhaag

De structuur van de voormalige gracht gaat met zekerheid terug tot de 18de eeuw, zichtbaar op de Ferrariskaart (1778) en het primitief kadasterplan (1834). De taxushaag is ook afgebeeld op verschillende oude prentbriefkaarten. De voormalige gracht en taxushaag hebben dus een grote historische en ruimtelijk-structurerende erfgoedwaarde. De gracht heeft geen economisch nut, waardoor hij in aanmerking komt als ZEN-erfgoed.

5. Dreven

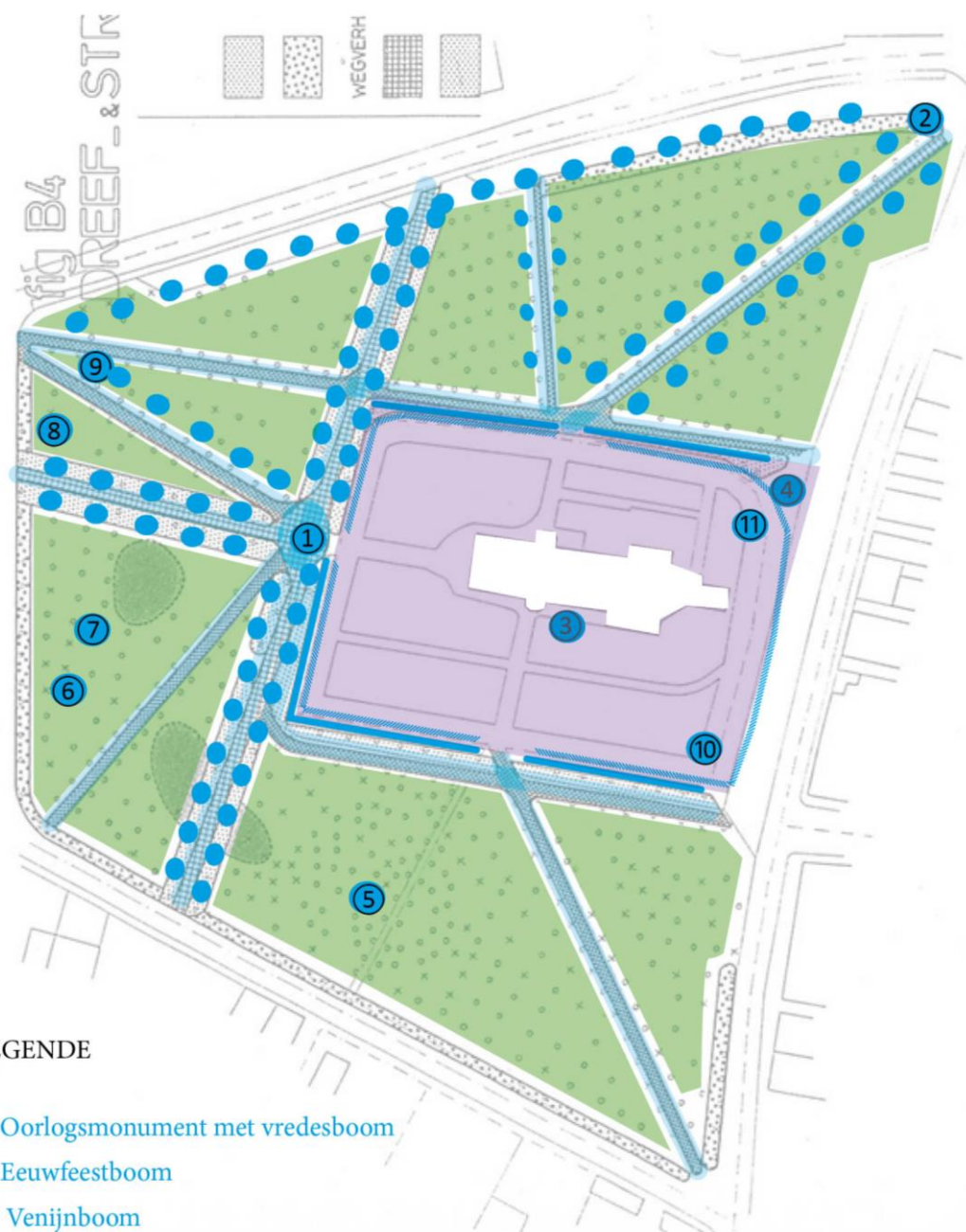
De huidige dreven en wegtracés zijn een verdere evolutie van het landschap, aangelegd tijdens de derde grote bouwphase (ca. 1880-1930) en zijn dus meer dan 100 jaar oud. Ze zijn beeldbepalend voor de site. De dreven hebben geen economisch nut, waardoor ze in aanmerking komen als ZEN-erfgoed.

- 1) Beukendreef (hoofdas, noord-zuidas)
- 2) Gemengde aanplant linden en zomereikdreef (westkant – naar hoofdtoegang kerkhof)
- 3) Dreef zijtoegang kerkhof (noordkant)
- 4) Schuine dreef (Eeuwfeestboom – zijtoegang kerkhof)
- 5) schuin pad zuidoost toegang – zijtoegang kerkhof
- 6) schuin pad zuidwest toegang – Vredesboom
- 7) schuin pad noordwest toegang – Vredesboom
- 8) pad oost-westas

6. Straatbomen noordkant

De straatbomen aan de noordkant van de dries zijn van erg hoge ouderdom. De beuken met één eik op de noordwesthoek vallen binnen de perimeter van het beschermd landschap. De bomen dragen een hoge landschappelijke, esthetische en ruimtelijk-structurerende erfgoedwaarde. Deze markante bomen hebben geen economisch nut maar ze zijn erg waardevol en beeldbepalend. Daarom wordt voorgesteld om ze op te nemen als ZEN-erfgoed.

03.04 Overzicht ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart

LEGENDE

- 1) Oorlogsmonument met vredesboom
- 2) Eeuwfeestboom
- 3) Venijnboom
- 4) Eik
- 5) Zwarte walnoot
- 6) Plataan
- 7) Plataan
- 8) Plataan
- 9) Eik
- 10) Treurwilg
- 11) Treurwilg

- Kerkhof
- Padenstelsel
- Dreven
- Omgrachting en taxushaag
- Straatbomen noordkant